

Κριτήριο : Καθημερινοί Ήρωες -Νέα Κοινωνική Υπευθυνότητα

(επιμέλεια Δημ. Ζανδές πηγή : https://www.alfavita.gr/panellinies/323006_panelladikes-2020-diagonisma-prosomoiosis-sti-neoelliniki-glossa-kai-logotehnia)

Κείμενο Α

Οι ήρωες πίσω από τις μάσκες:

Παράξενο πράγμα ο υπαρξιακός φόβος. Από τη μια στιγμή στην άλλη νιώθεις ότι μπορεί να μην αγκαλιάσεις ξανά αυτούς που αγαπάς, να μην έχεις την ευκαιρία να ζητήσεις συγγνώμη για κάποια γέφυρα που έκοψες χωρίς λόγο ή να ξαναδείς το αγαπημένο σου αιγαιοπελαγίτικο εκκλησάκι με την ελληνική σημαία να κυματίζει δίπλα. Νιώθεις ένα ανεξήγητο άγχος ότι δεν θα ξαναδείς πράγματα που πρακτικά ποτέ δεν είχες καν παρατηρήσει. Είναι πολύ παράξενο πόσο κινηματογραφικές και ρομαντικές μπορούν να μοιάζουν οι «ρετρό» λάμπες της Βασιλίσσης Σοφίας από το πίσω παράθυρο ενός ασθενοφόρου.

Από ό,τι καταλάβατε, έως τώρα πέρασα μια δύσκολη περίοδο στην προσωπική μου μάχη με τον ιό. Την ξεπέρασα και ενδεχομένως να έχω την ευτυχία να είμαι από τη θετική πλευρά της στατιστικής, αυτών που ανέρρωσαν από τον κορωνοϊό. Δεν μου αρέσει να γράφω για τον εαυτό μου, ούτε να γίνομαι μελοδραματικός. Όμως, νιώθω την ανάγκη να στείλουμε όλοι μας ένα μήνυμα αισιοδοξίας στους συμπολίτες μας που θα περάσουν αντίστοιχες εμπειρίες. Δεν μπορείτε να καταλάβετε πόσο σημαντικό είναι να νιώσουν την αγάπη και τη στήριξή σας. Στη δική μου περίπτωση, έχω μάθει να ξεχωρίζω το αληθινό από τις δημόσιες σχέσεις. Τα μηνύματα παλιών φίλων, συνεργατών, αναγνωστών, ιδεολογικών «αντιπάλων», φίλων με τους οποίους τσακωθήκαμε ανεξήγητα, έπαιξαν τεράστιο ρόλο στο να σταθώ στα πόδια μου. Ήταν σαν να ψιθύριζαν την παλιά καλή συμβουλή της μάνας μου: «Έπεσες, σήκω και περπάτα». Οντας δημόσιο πρόσωπο σε μια ταραγμένη εποχή, ήξερα ότι θα υπήρχε και το ανάλογο τοξικό κουσκός. Αποφάσισα ότι έχω έναν ιό πραγματικό να παλέψω και δεν θα ασχοληθώ με τον ιό της τοξικότητας που έχει δηλητηριάσει τα μυαλά και τις καρδιές μας.

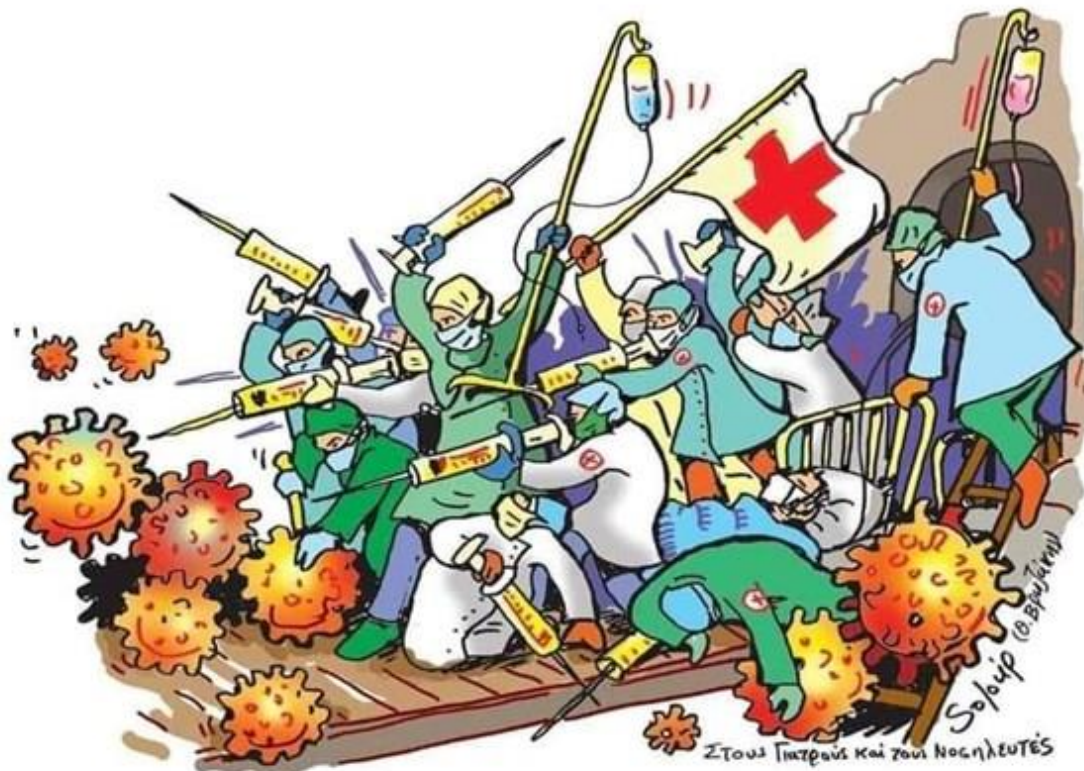
Ήθελα όμως να γράψω γι' αυτήν την περιπέτεια για έναν βασικό λόγο. Πέρα από την αγάπη και την πίστη, χρειάζεται κάτι παραπάνω για να περάσεις απέναντι. Η ιατρική ομάδα της κ. Κοτανίδου στον Ευαγγελισμό έκανε το δικό της θαύμα.

Και δεν θέλω να ξεχάσω, ούτε εγώ ούτε και εσείς, τους πραγματικούς ήρωες πίσω από τις μάσκες, που δίνουν τη μάχη για εμάς όλους. Το νοσηλευτικό προσωπικό, που τα δίνει όλα, κακοπληρωμένο, χωρίς τα απαραίτητα πολλές φορές. Τους ανθρώπους του ΕΚΑΒ, που δείχνουν καθημερινά γενναιότητα και ανθρωπιά. Η δουλειά τους δεν μπορεί να ανταμειφθεί αρκετά, αλλά πρέπει να θυμηθούμε την επόμενη μέρα και να διασφαλίσουμε τα πολύ βασικά γι' αυτούς τους ανθρώπους. Τους ακούς να σου εξηγούν πόσο δύσκολο είναι να αρνούνται σε μια κόρη να δει έναν πατέρα για τελευταία φορά. Να λένε με υπερηφάνεια πως δουλεύουν άπειρες ώρες και κάνουν ταυτόχρονα μεταπτυχιακό. Ή να τους λες «καλή ξεκούραση» όταν τελειώνει η βάρδιά τους και να σου λένε «πάω σπίτι τώρα να φροντίσω τα παιδιά για να πάει η γυναίκα μου να δουλέψει σε άλλο νοσοκομείο». Αυτοί είναι οι δικοί μου ήρωες, τους οποίους πρέπει να αναδείξουμε και να φροντίσουμε και όταν περάσει η σημερινή τρέλα.

Θα έχουμε πολλές «Θερμοπύλες» μπροστά μας ως χώρα. Οι «Θερμοπύλες» όμως, είτε στις εντατικές είτε στον Έβρο, δεν κρατούν χωρίς τους ήρωες της πρώτης γραμμής καλοπληρωμένους, καλά εξοπλισμένους και με μια κοινωνία στοιχισμένη πίσω τους!

του Αλέξη Παπαχελά, Καθημερινή 05/04/20

Κείμενο Β

Στην εφημερίδα "Ποντίκι", ο γνωστός σκίτσογράφος Solour (Αντώνης Νικολόπουλος) κάνει με πικρό χιούμορ τη δική του αναφορά στον αγώνα εναντίον αυτού του άορατου εχθρού, την παραλληλίζει με την έξοδο του Μεσολογγίου, ιστορικό πίνακα ζωγραφικής του Θεόδωρου Βρυζάκη ο οποίος εκτίθεται στην Εθνική Πινακοθήκη.

Κείμενο Γ, Νίκος Γκάτσος, Οι ήρωες είναι πάντα ευγενικοί (Μελοποίηση: Μάνος Χατζιδάκις)

Ο Νίκος Γκάτσος υπήρξε σπουδαίος ποιητής, στιχουργός και μεταφραστής (κυρίως θεατρικών έργων). Ποιήματά του έχουν μεταφραστεί στα Αγγλικά, Γαλλικά, Δανέζικα, Ισπανικά, Ιταλικά, Καταναλικά, Κορεάτικα, Σουηδικά, Τούρκικα και Φιλανδικά.

Οι ήρωες είναι πάντα ευγενικοί.
Γεννιούνται μ' ένα χρυσαφένιο χρώμα,
μ' όνειρα που τους τα φτιάχνει η συννεφιά,
μ' ελπίδες που φυτρώνουν μέσ' στο χώμα...
Οι ήρωες δεν έχουν μυστικά.
Δεν ταξιδεύουν ποτέ σε ξένα μέρη.
Γίνοντ' αγάλματα ψυχρά, μα εθνικά
κι έχουν για συντροφιά τους ένα περιστέρι...
Οι ήρωες είναι πάντα ευγενικοί.
Κάνουν πως, τάχα, λεπτομέρειες δε θυμούνται...
Κι όταν η νύχτα τούς σκεπάζει με σιωπή,
πετάν' το θρύλο στα πουλιά κι αποκοιμούνται...

Παρατηρήσεις

ΘΕΜΑ Α

A1. Ποιες είναι οι νέες «Θερμοπύλες» που πρέπει να διαφυλάξουμε κατά τον αρθρογράφο; Να αποδώσετε την ερώτηση σε μια παράγραφο 50-60 λέξεων.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β

B1. α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιό σας, τη λέξη Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ) και να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

A. Το ύφος της πρώτης παραγράφου είναι βιωματικό και προσωπικό.

B. Ο κειμενογράφος ανήκει στη μειοψηφία των ιάσιμων περιπτώσεων της νόσου.

Γ. Ο Α. Παπαχελάς επαναξιολόγησε -λόγω της προσωπικής του περιπέτειας- την αλήθεια από την αληθοφάνεια των διαπροσωπικών του σχέσεων.

Δ. Δεν είναι μόνο ο ιός της υγειονομικής κρίσης αλλά και αυτός της τοξικότητας που έχει μολύνει την ελληνική κοινωνία.

Ε. Πρέπει να φροντίσουμε την επόμενη μέρα αυτής της κρίσης να εξασφαλίσουμε καλύτερες συνθήκες εργασίας στους εμπλεκόμενους με την υγεία.

Μονάδες 5

B1. β.

Πως ερμηνεύετε το περιεχόμενο της εικόνας σε σχέση με το κοινωνικό μήνυμα που θέλει να περάσει στο ευρύ κοινό;

Σε ποιο επίπεδο ταυτίζεται ή αποκλίνει η στόχευση του Κειμένου Α και του Κειμένου Β;

Μονάδες 10

B2.

A. Υπό ποια οπτική γωνία προσεγγίζεται το Κείμενο Α; Πως αυτό πιστοποιείται;

Μονάδες 5

B. Να σχολιάσετε τον τίτλο του δοθέντος κειμένου.

Μονάδες 5

B3. α.

Να αιτιολογήσετε τις εκφραστικές επιλογές του αρθρογράφου:

A. Χρήση Εισαγωγικών: Είναι πολύ παράξενο πόσο κινηματογραφικές και ρομαντικές μπορούν να μοιάζουν οι «ρετρό» λάμπες της Βασιλίσσης Σοφίας από το πίσω παράθυρο ενός ασθενοφόρου.

B. Α΄ Ρηματικό Πρόσωπο: Από ό,τι καταλάβατε, έως τώρα πέρασα μια δύσκολη περίοδο στην προσωπική μου μάχη με τον ιό.

Γ. Ευθύς Λόγος: Ήταν σαν να ψιθύριζαν την παλιά καλή συμβουλή της μάνας μου: «Επεσες, σήκω και περπάτα».

Δ. Μεταφορές: Αποφάσισα ότι έχω έναν ιό πραγματικό να παλέψω και δεν θα ασχοληθώ με τον ιό της τοξικότητας που έχει δηλητηριάσει τα μυαλά και τις καρδιές μας.

Ε. Βραχυπερίοδος Λόγος – Λαϊκές λέξεις : Θα έχουμε πολλές «Θερμοπύλες» μπροστά μας ως χώρα. - ήξερα ότι θα υπήρχε και το ανάλογο τοξικό κουσκούς.

Μονάδες 10

Β3.β.

Να αποδώσετε τα μεταφορικά σημεία με δηλωτικά τους συνώνυμα (μονολεκτικά ή περιφραστικά) χωρίς να παραφράσετε το νόημα.

Όντας δημόσιο πρόσωπο σε μια ταραγμένη εποχή, ήξερα ότι θα υπήρχε και το ανάλογο τοξικό κουσκούς. Αποφάσισα ότι έχω έναν ιό πραγματικό να παλέψω και δεν θα ασχοληθώ με τον ιό της τοξικότητας που έχει δηλητηριάσει τα μυαλά και τις καρδιές μας.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Γ

Ποιο είναι κατά τη γνώμη σας το θεματικό κέντρο του ποιήματος; Με βάση ποιους κειμενικούς δείκτες αισθητοποιείται; Ποιοι είναι οι δικοί σας καθημερινοί ήρωες και γιατί; **(150-200 λέξεις)**

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Η πρόσφατη υγειονομική κρίση ανέδειξε μία σειρά προβληματισμών σχετικά με τον πρότερο τρόπο ζωής μας αλλά το πλαίσιο λειτουργίας των σύγχρονων κοινωνιών. Στην τοπική εφημερίδα να δημοσιεύσετε ένα άρθρο επί των ζητούμενων: Ποιοι προβληματισμοί επί των προαναφερθέντων θεωρείτε ότι γεννήθηκαν αυτή την περίοδο; Ποια είναι τα χαρακτηριστικά της νέας κοινωνικής υπευθυνότητας που πρέπει να αναδειχθεί σε όλο το φάσμα της οικουμένης; **(350-400 λέξεις)**

Μονάδες 30